

Glavni oltar v mestni župni cerkvi v Ptuj.
(Z imenitnimi stoli.)

prezbiterij slikal na presno, zazidati tri okna in na njih je naslikal obglavljenje sv. Jurija.

Dragoceno olepšavo je dobila mestna cerkev leta 1446. Takrat je namreč župnik Vincencij, vicedom lipniški in dvorni hišnik solnograjskega nadškofa, oskrbel za novi prezbiterij dvajset na vsaki strani iz hrastovega lesa umetno izdelanih sedežev, ki se še dandanes ondi nahajajo, ter so vredni, da jih človek natančno ogleda. Vsaka oseba, ki sedi, ima svojo streho, naslonjalo in stranske stene, vse tako lepo izrezano in pravilno sestavljeno, da se prijatelj umetnosti tega umotvora gotskega zloga ne more dovolj nagledati.¹⁾ In dasi je delo staro že 450 let, vendar je še tako trdno in dobro ohranjeno, kakor bi je bil mizar dodelal pred malo leti.

Od zunaj se vidi cerkev velika in brez lepote, a notranjščina je občudovanja vredna. Srednja ladija je okrašena z mnogimi spomeniki srednjega in novega veka, izmed katerih

¹⁾ Neki konservator štajerskih starin pravi o njih tako-le: „Es sind ihrer 40 an der Zahl, und da jeder von ihnen einen Vordertheil, eine Rücklehne, ein Dach und einen Seitentheil (den zweiten zum nächsten Stuhl gerechnet), da ferners jeder dieser Theile ein eben so schön gedachtes als fleissig und rein ausgeführtes, halb erhabenes oder durchbrochenes Schnitzwerk aus guter Kunstperiode, von hartem Holze hat, so zeigt sich dem Beschauer auf 160 Tafeln von bedeutender Grösse ein Album gothischer Ornamentik, wie wohl selten ein ähnliches vorkommen mag.“ (F. Raisp, Pettau, str. 21.)

so pa le nekateri zgodovinskega pomena. V ozadju je kor, lepo umetelno delo srednjega veka, kakor priča svodni obok iz l. 1312.; izdelal ga je stavbinski mojster Matija Wand. Veliko zaslugo za olepšavo kora v gotskem zlogu si je pridobil l. 1840. Simon Povoden, med tem, ko procelje cerkve še čaka dovršitve.

Cerkvena tla je dal položiti l. 1590. ptujski svetovalec in kupčevalec Anton Marenzi (Marenc) s svojim bratom Aleksandrom in z njegovim sinom Jeronimom na svoje stroške.

Sedanjo cerkev so v novejšem času zopet prenovili ter ji dali l. 1881. lep nov križev pot iz lesa izrezan. Poleg glavnega oltarja je v cerkvi trinajst stranskih oltarjev, kateri so vsi umetno izdelani. V zakristiji pa je shramba za oblačila umetniško mizarско delo iz sredine prejšnjega stoletja.

Največji dobrotniki te cerkve so bili solnograški nadškofje, lastniki ptujkega gradu, avstrijski vojvode, grajščaki Zavrčki in Borlski, Vurberški in Majšberški in mesto samo.

Solnograški nadškof Konrad I. (l. 1106 do 1147.) je cerkev sv. Jurija v 12. veku povzdignil v nadduhovnijo¹⁾ z različnimi in imenitnimi pravicami, in vsakateri župnik ptujski je bil navadno višji duhovnik ali arhidijakon solnograškega nadškofa za spodnjo Štajersko; opravljal je v njegovem imenu razne imenitne službe, duhovne in posvetne.

Leta 1041. ali 1042. so prihruli z veliko trumo Madjari pod kraljem Albo pred Ptuj ter ga oblegali; mestu na pomoč je prišel še o pravem času mejni grof Gottfried ter jih pre-

¹⁾ Die Pfarre s. Georgen in Pettau ist uralt. Muchar, III., 249.

Cerkev sv. Ožbalda v Ptuj.